

Σεξουαλική δυσλειτουργία ατόμων με μεταβολικό σύνδρομο

DR. ΘΑΝΟΣ Ε. ΑΣΚΗΤΗΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ - ΣΕΞΟΛΟΓΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΥΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΨΥΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΕΨΕ, ΑΡΑ/USA, ISSM/ESSM

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ
& ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Δρ. Θάνος Ασκητής
www.askitis.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
Hellenic College for Metabolic Diseases

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ
ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
(Ε.ΚΟ.ΜΕ.Ν.)

Σε συνεργασία με:
Διαβητολογικό Κέντρο ΓΝΠ "ΤΖΑΝΕΙΟ"
και το Διαβητολογικό Καρδιομεταβολικό
Κέντρο "METROPOLITAN HOSPITAL"

Ημερίδες Μεταβολισμού

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΟΡΘΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

26^η ΧΡΟΝΙΑ

16-18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021
Divani Caravel Hotel
ΛΑΡΝΑΚΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΩΝ:
Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας
Ελληνικής Εταιρείας Εσωτερικής Παθολογίας
Ιατρικού Συλλόγου Πειραιά

Θα χορηγηθούν 24 Μόρια
(Σ.Ι.Μ.Ε./CME-CPD) από τον
Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

Στις «Ημερίδες» θα συζητηθούν νέα θέματα και εξελίξεις στα πεδία του Διαβήτη,
της Υπέρτασης, των Λιπιδίων και του Μεταβολισμού γενικότερα

Το σεμινάριο απευθύνεται σε γιατρούς και επαγγελματίες
υγείας ασκούμενους με τα μεταβολικά νοσήματα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το μεταβολικό σύνδρομο, οι σεξουαλικές δυσλειτουργίες και Covid-19

- Κοινωνική απομόνωση – μοναξιά
- Καταναγκαστική συνύπαρξη
- Ανθυγιεινός τρόπος διατροφής καθώς και ασταθής ύπνος
- Έλλειψη σωματικής άσκησης
- Καταθλιπτική συμπτωματολογία

Σύγκριση πριν και κατά την διάρκεια της πανδημίας

Παρατηρήθηκε μείωση
της σεξουαλικής επιθυμίας
και της συχνότητας
σεξουαλικών επαφών
σε μεταβολικούς ασθενείς.

Μεταβολικό σύνδρομο και σεξουαλικές δυσλειτουργίες στον άνδρα

Στεφανιαία νόσος και μεταβολικό σύνδρομο

Σε δείγμα 200 ανδρών
(Μ.Ο. ηλικίας 54 έτη)
με στεφανιαία νόσο
το 65.5% πληρούσε τα κριτήρια
μεταβολικού συνδρόμου.

101 Διαβητικοί
άνδρες

Με στυτική
δυσλειτουργία

Χωρίς στυτική
δυσλειτουργία

Στεφανιαία νόσος

N=21

N=2

Bak, E., et al., (2017). Relationships of Sexual Dysfunction with Depression and Acceptance of Illness in Women and Men with Type 2 Diabetes Mellitus. International Journal of Environmental Research and Public Health.

Niazi, G. Z. K. et. al., 2020. Severe Coronary Artery Disease and Metabolic Syndrome in Patients with Acute Coronary Syndrome. European Journal of Cardiovascular Medicine.

Σακχαρώδη Διαβήτη II και σεξουαλικές δυσλειτουργίες

N=109, Μ. Ο. ηλικίας: 46 έτη

Το 61.7% είχε στυτική δυσλειτουργία και προβλήματα εκσπερμάτισης (IIEF)

- Πρόωρη εκσπερμάτιση: 56.9%
- Μειωμένη σεξουαλική επιθυμία: 25.7%
- Ανεσταλμένη εκσπερμάτιση: 20.2%

Halder, R., Molla, K., Chakraborty, P. P., Das, S., Gupta, A. P., & Gantait, K. (2021). Sexual Dysfunction in Men with Type 2 Diabetes Mellitus: Prevalence and Severity—An Observational Study.

Υπογοναδισμός & Μεταβολικό Σύνδρομο

Ο υπογοναδισμός είναι 5-7 φορές
πιο πιθανό να εμφανιστεί
σε άνδρες με μεταβολικό σύνδρομο.

N=160 διαβητικοί άνδρες, Μ.Ο: 51 έτη

Το 40% διαγνώστηκε με υπογοναδισμό
και στυτική δυσλειτουργία

Κατάθλιψη, στυτική δυσλειτουργία και σακχαρώδης διαβήτης

Μετα-ανάλυση 5 ερευνών,
2525 διαβητικούς άνδρες >18 ετών
Μ.Ο ηλικίας 55 έτη

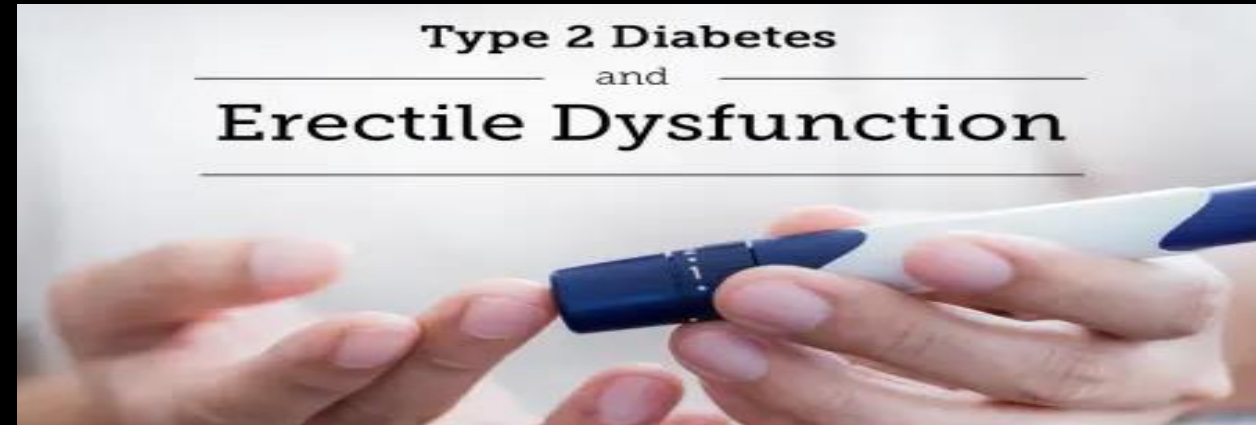
Το **74.2%** διαβητικών
με καταθλιπτική συμπτωματολογία
ανέφερε στυτική δυσλειτουργία
vs 37.4% χωρίς καταθλιπτικά συμπτώματα

Wang, X., Yang, X., Cai, Y., Wang, S., & Weng, W. (2018). *High Prevalence of Erectile Dysfunction in Diabetic Men With Depressive Symptoms: A Meta-Analysis*. *The Journal of Sexual Medicine*, 15(7), 935–941.

Δυσλιπιδαιμία, διαβήτης και στυτική δυσλειτουργία (ΣΔ) σε άνδρες με υπέρταση

44 άνδρες με υπέρταση
Μ.Ο ηλικίας: 60 έτη

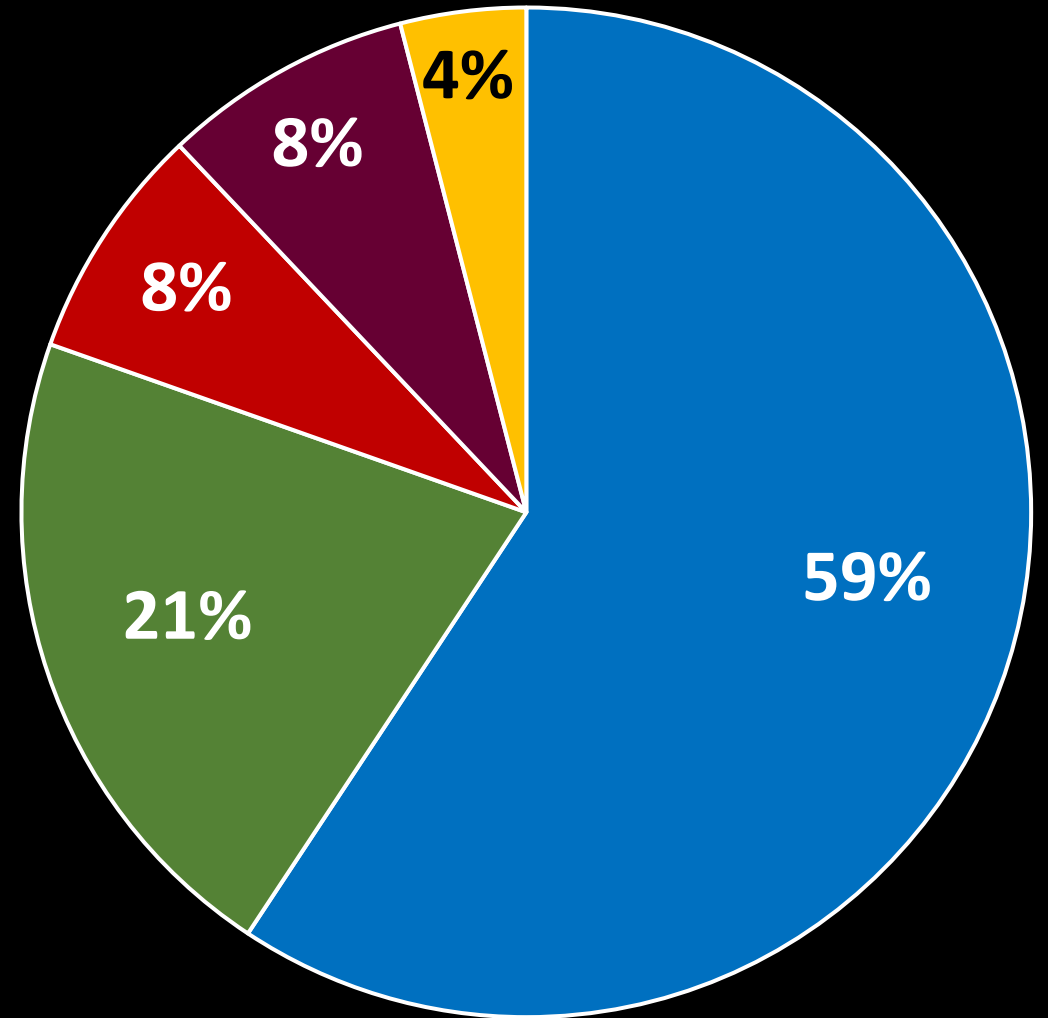
50% δυσλιπιδαιμικών ασθενών ήταν υπογοναδικοί

Υπερτασικοί ασθενείς με Στυτική Δυσλειτουργία:
μεγαλύτερες πιθανότητες να έχουν διαβήτη και δυσλιπιδαιμία
σε σχέση με ασθενείς χωρίς Σ.Δ

Παχυσαρκία και σεξουαλικές δυσλειτουργίες

N=59, Μ.Ο. ηλικίας: 57 έτη, Μ.Ο. BMI: 33.6
62% είχε κάποια σεξ. δυσλειτουργία
15% με υπογοναδισμό

- Στυτική δυσλειτουργία
- Πρόωρη εκσπερμάτιση
- Μειωμένη σεξουαλική επιθυμία
- Ανεσταλμένη εκσπερμάτιση
- Καθυστερημένη εκσπερμάτιση

Ι.Ψ.Σ.Υ., 2021

MOS 2 scientific program statistical analysis

Μεταβολικό σύνδρομο και σεξουαλικές δυσλειτουργίες στη γυναίκα

**Η απογοήτευση
της σεξουαλικής ζωής της,
μπροστά
στο «βιολογικά θυμωμένο»
εγώ της...**

Ι.Ψ.Σ.Υ, 2021

Πηγή: Συμβουλευτική γραμμή

Επιπολασμός σεξουαλικών δυσλειτουργιών και σακχαρώδης διαβήτης II: 50-80%

1. Ηλικία γυναίκας
2. Ο χρόνος παραμονής στη νόσο
3. Γλυκαιμικός έλεγχος
4. Θεραπεία
5. Ψυχολογική κατάσταση
6. Σεξουαλική λειτουργία

Οι γυναίκες με σακχαρώδη διαβήτη και καταθλιπτική συμπτωματολογία παρουσιάζουν μεγαλύτερα ποσοστά σεξουαλικών δυσλειτουργιών σε σύγκριση με γυναίκες χωρίς διαβήτη και χωρίς κατάθλιψη (FSFI σκορ: 23.7 vs 30.4).

FSFI: ↓ Αρνητική πρόγνωση ↑ Θετική πρόγνωση

Bak, E., Marcisz, C., Krzemińska, S., Dobrzyn-Matusiak, D., Foltyn, A., & Droszol-Cop, A. (2017). Relationships of sexual dysfunction with depression and acceptance of illness in women and men with type 2 diabetes mellitus. *International journal of environmental research and public health*, 14(9), 1073.

Παχυσαρκία και σεξουαλικές δυσλειτουργίες

Ανασκόπηση 15 μελετών:

- Συνολικά χαμηλότερη λειτουργικότητα σε όλους τους δείκτες FSFI σε γυναίκες με BMI>30
- 85.9% των παχύσαρκων γυναικών βιώνει κάποια σεξουαλική δυσλειτουργία
- Συσχέτιση μειωμένης σεξουαλικής επιθυμίας και σωματικής αποδοχής (body acceptance)

González-Mesa, E. (2020). Obesity and psychosexual disorders. In *Obesity and Gynecology* (pp. 313-317). Elsevier.

Köse, Ö., Hodgson, J., & Cunningham, K. (2020). Sexual Health of Women with Obesity: A Review of the Literature. *Journal of Feminist Family Therapy*

Υπέρταση, παχυσαρκία και σεξουαλικές δυσλειτουργίες

N= 54 υπερτασικές, 54 νορμοτασικές γυναίκες,

Μ.Ο. ηλικίας: 49 έτη

Αποτελέσματα

Γυναίκες με υπέρταση:

- 63% είχαν κάποια σεξουαλική δυσλειτουργία έναντι του 39% των νορμοτασικών

Οι υπερτασικές γυναίκες που εμφάνιζαν και σεξουαλική δυσλειτουργία είχαν μεγαλύτερο BMI (Μ.Ο. >30) σε σύγκριση με τις γυναίκες χωρίς σεξ. δυσλειτουργία.

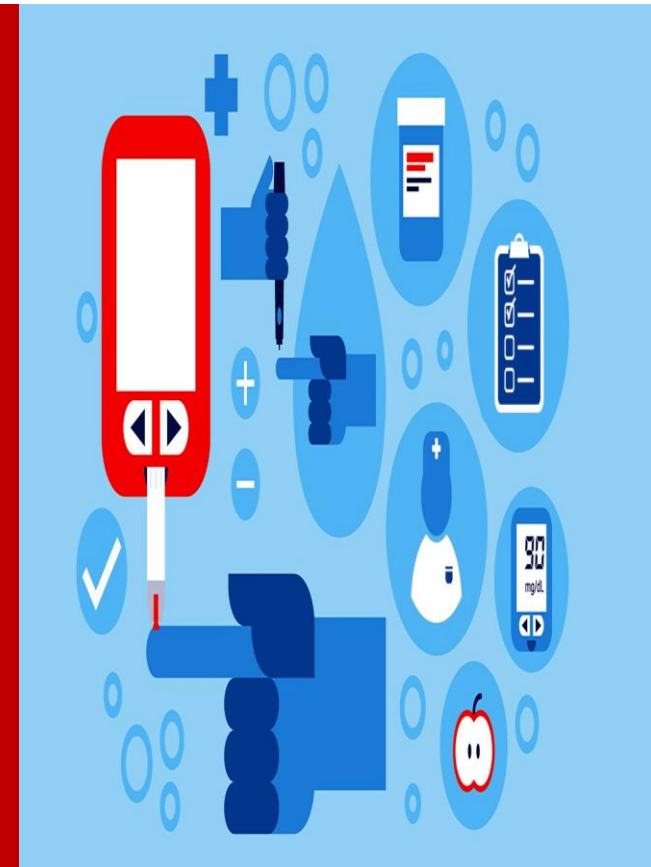
Lunelli, R. P., Irigoyen, M. C., & Goldmeier, S. (2018). *Hypertension as a risk factor for female sexual dysfunction: cross-sectional study. Revista Brasileira de Enfermagem, 71(5), 2477–2482.*

Ποιότητα ζωής, Σεξουαλική Λειτουργία & Ικανοποίηση από σχέση σε γυναίκες με σακχαρώδη διαβήτη

N= 300 με σακχαρώδη διαβήτη
N= 300 ομάδα ελέγχου

20-45 ετών,
το 54% ήταν 36-45χρ

- **Οι γυναίκες με σακχαρώδη διαβήτη ανέφεραν:**
1. Χαμηλότερα σκορ στην ικανοποίηση ζωής (life satisfaction)
 2. Χαμηλότερη προσαρμοστικότητα στον έγγαμο βίο (marital adjustment):
 - α. Σεξουαλική ικανοποίηση (sexual satisfaction)
 - β. Συναισθηματική ικανοποίηση (emotional satisfaction)
 - γ. Συνολική σχεσιακή ικανοποίηση (relationship satisfaction)

Αποτελέσματα Ι.Ψ.Σ.Υ.

Ιούνιος 2021-
Δεκέμβριος 2021

**Μεταβολικό Σύνδρομο
& Σεξουαλικές Δυσλειτουργίες**

MOS 2 scientific program statistical analysis

Μεταβολικό σύνδρομο και σεξουαλικές δυσλειτουργίες

➤ 69.5% είχε σεξουαλικές δυσλειτουργίες:

- 66% στυτική δυσλειτουργία
- 14% πρόωρη εκσπερμάτιση
- 10% μειωμένη σεξουαλική επιθυμία
- 5% ανεσταλμένη εκσπερμάτιση
- 5% καθυστερημένη εκσπερμάτιση

Μ.Ο. BMI με σεξ. δυσλειτουργία: 31.25

Μ.Ο. BMI χωρίς σεξ. δυσλειτουργία: 29.4

Ι.Ψ.Σ.Υ., 2021

N=80 άνδρες,
Μ.Ο. ηλικίας: 63 έτη

Μεταβολικό σύνδρομο

N=80 άνδρες, Μ.Ο. ηλικίας: 63 έτη

13% είχε στεφανιαία νόσο

- **26.4% υπέρταση και παχυσαρκία**
- **18.8% υπέρταση και υπερχοληστεριναίμια**
- **18.8% παχυσαρκία και υπερχοληστεριναίμια**
- **15% σακχαρώδης διαβήτης και παχυσαρκία**
- **11% σακχαρώδης διαβήτης και υπέρταση**
- **9% σακχαρώδης διαβήτης και υπερχοληστεριναίμια**
- **1% περισσότερο από δύο συννοσηρότητες**

**Μπορεί το μεταβολικό σύνδρομο
να πυροδοτήσει την εμφάνιση
ενός σεξουαλικού προβλήματος
ψυχογενούς αιτιολογίας;**

Οι ψυχολογικές επιπτώσεις του μεταβολικού συνδρόμου

Το μεταβολικό σύνδρομο “a priori”

δημιουργεί τη σεξουαλική δυσλειτουργία.

Άγχος επίδοσης

Φόβο αποτυχίας

Αίσθημα απόρριψης

Αποφυγή εμπλοκής

Απογοήτευση

Χαμηλή σεξουαλική αυτοεκτίμηση

Καταθλιπτική συμπτωματολογία

**Το ψυχικό κόστος
της σεξουαλικής δυσλειτουργίας
στο ζευγάρι**

Αμφισβήτηση
σεξουαλικού ρόλου

Άγχος απώλειας
συντρόφου

Φόβος, ενοχές,
ντροπή,
ανεπάρκεια

Αποξένωση
από σύντροφο

Αποφυγή
σεξουαλικής
επαφής

Μείωση στη:

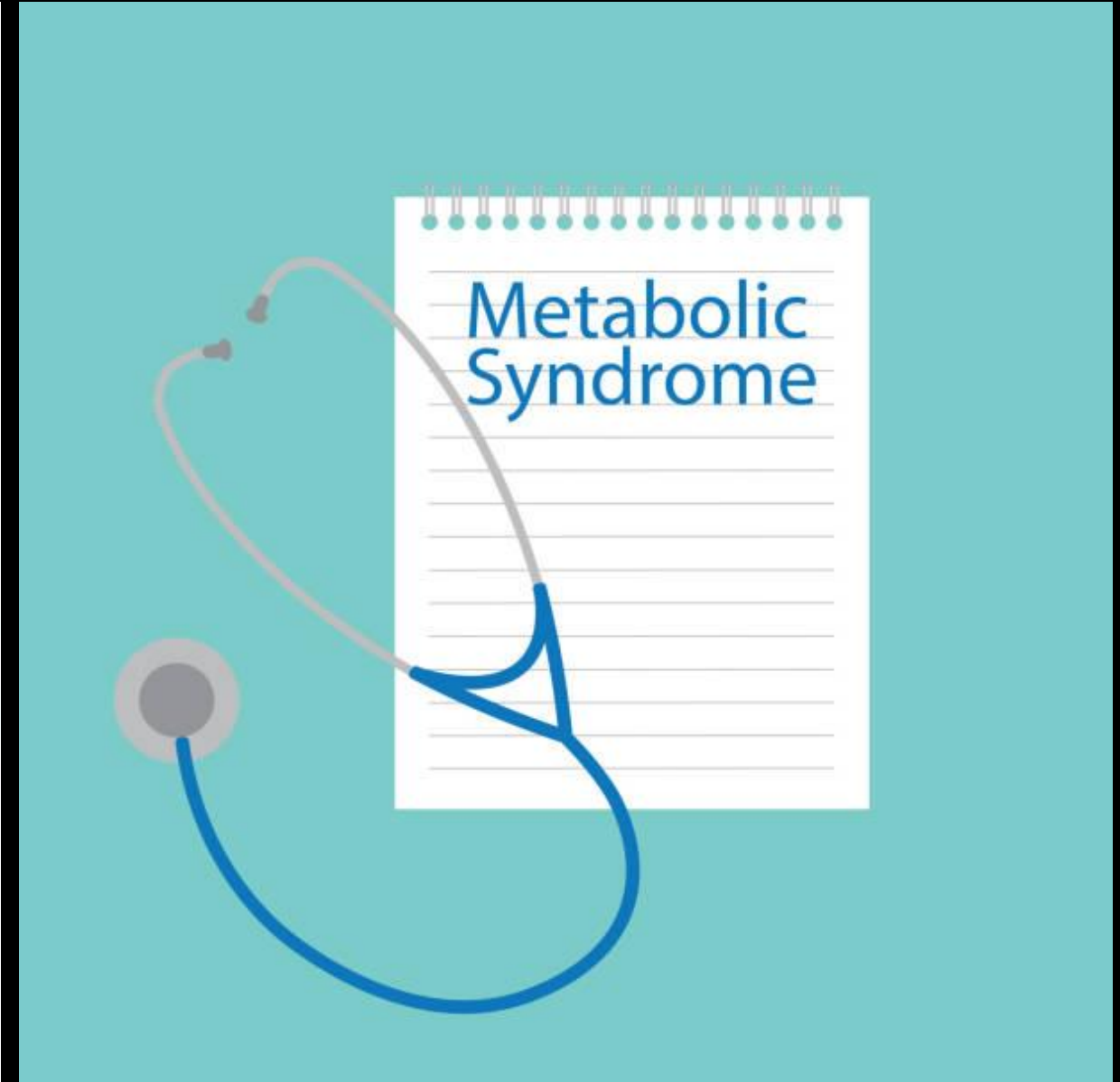
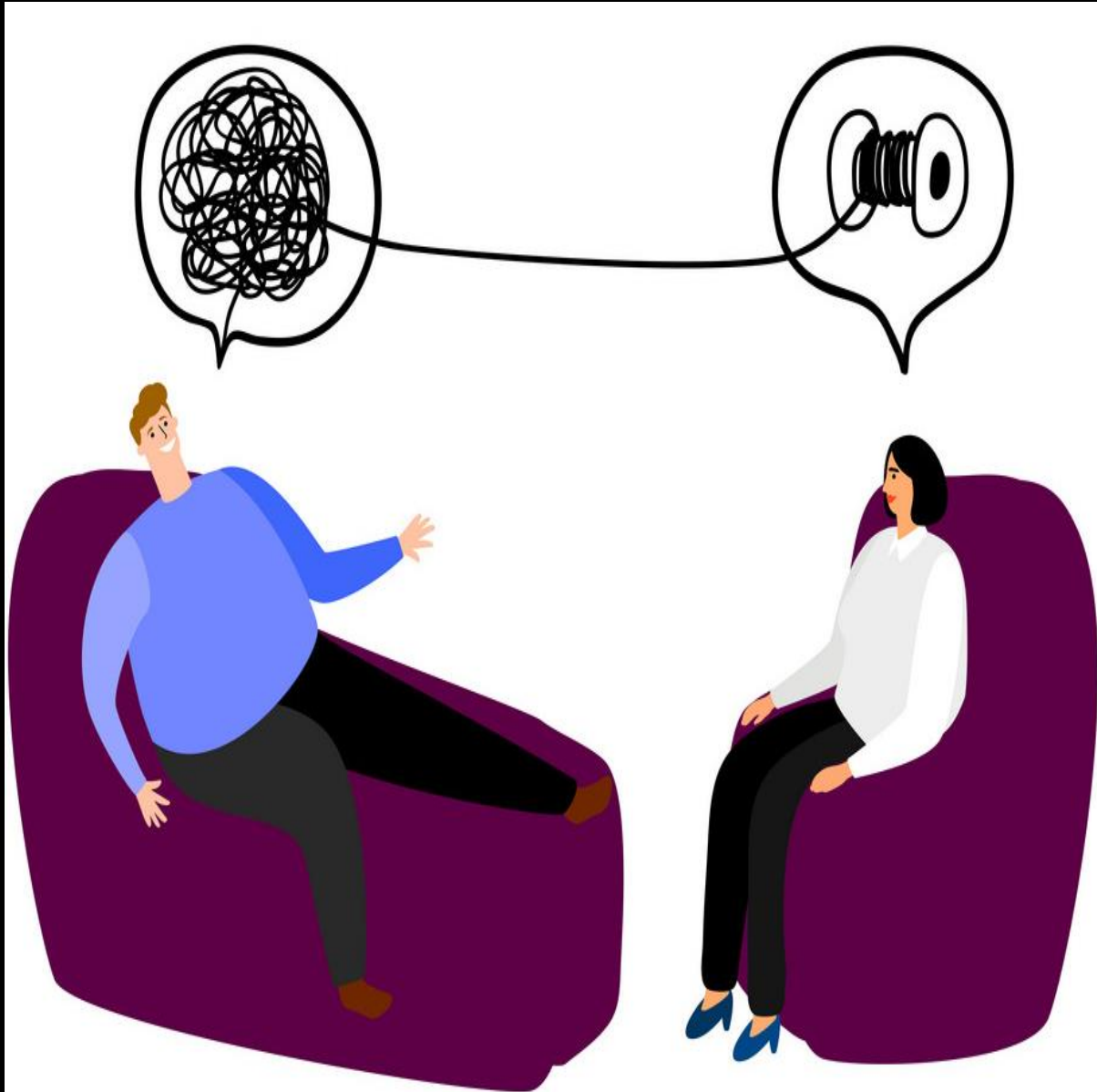
- Δέσμευση
- Σχεσιακή ικανοποίηση
- Εκδηλώσεις τρυφερότητας
- Ποιότητα σεξουαλικής ζωής

Kaplan Serin, E. et al., 2020. *Sexual Life Quality and Marital Adjustment in Women With and Without Diabetes. Sexuality and Disability.*

**Μεταβολικό σύνδρομο
με κριτήριο τη θετική πρόγνωση
απέναντι:
στη συμμόρφωση της θεραπείας
και την καλή σεξουαλική ζωή (bonus).**

Θεραπευτικές παρεμβάσεις

Γνωσιακή Συμπεριφορική Θεραπεία σε μεταβολικούς ασθενείς

N=79 (53% γυναίκες), Μ.Ο. ηλικίας: 55 έτη T1: 3 μήνες, T2: 6 μήνες

10 Τεχνικές παρέμβασης:

6. Διαχείριση θυμού (anger management)

7. Διεκδικητικότητα

8. Αυτοαποτελεσματικότητα (self-efficacy)

9. Συνδεση με υποστηρικτικό δίκτυο
(οικογένεια,θεραπευτές)

10. Πρόληψη υποτροπής (relapse prevention)

Garcia-Silva, J. et al., 2018. *Efficacy of Cognitive Behavioral Therapy in Adherence to the Mediterranean Diet in Metabolic Syndrome Patients: A Randomized Controlled Trial. Journal of Nutrition Education and Behavior.*

Η ψυχοθεραπευτική παρέμβαση θα πρέπει να εστιάζει:

- Αναγνώριση προβλήματος
- Καταθλιπτική συμπτωματολογία
- Εικόνα σώματος (body image)
- Εικόνα εαυτού (self image)
- Μειωμένη αίσθηση ελκυστικότητας (loss of attractiveness)
- Σεξουαλικές δυσλειτουργίες (σεξουαλική εικόνα)
- Σχέση με σύντροφο

Barbagallo, F., Mongioì, L. M., Cannarella, R., La Vignera, S., Condorelli, R. A., & Calogero, A. E. (2020). Sexual Dysfunction in Diabetic Women: An Update on Current Knowledge. *Diabetology*, 1(1), 11-21.

Garcia-Silva, J. et al., 2018. *Efficacy of Cognitive Behavioral Therapy in Adherence to the Mediterranean Diet in Metabolic Syndrome Patients: A Randomized Controlled Trial. Journal of Nutrition Education and Behavior.*

Για να διεκδικήσω μια υγιή σεξουαλική ζωή, θα πρέπει να ξέρω:

1. Κάθε κιλό παραπάνω...μία στύση λιγότερη
2. Κάθε τσιγάρο παραπάνω...μία στύση μαλακότερη
3. Κάθε ποτήρι αλκοόλ παραπάνω...ένα ροχαλητό περισσότερο!
4. Κάθε ώρα στον καναπέ μου παραπάνω...μια σεξουαλική επαφή χάνω
5. Κάθε «άσπρο» που τρώω περισσότερο...τόσο μαύρο σεξ θα κάνω
6. Όσο το καρδιομεταβολικό σύνδρομό μου βελτιώνω...
τόσο τη στύση μου σηκώνω

A photograph of an elderly couple smiling warmly at the camera. The woman on the left has short, styled grey hair and is wearing a blue top. The man on the right has short brown hair and is wearing a light blue button-down shirt. They are standing in a well-lit room with framed pictures on the wall behind them. The man's right arm is extended towards the camera, suggesting they are taking a selfie.

Μάθε να ζεις!!

Σας ευχαριστώ, για την προσοχή σας !

**Το σεξ είναι ζωή
και
ο έρωτας δικαίωμα**

Θάνος Ασκητής, 1987

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΨΥΧΙΚΗΣ
& ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Δρ. Θάνος Ασκητής

www.askitis.gr

institute@askitis.gr

Δευτέρα – Παρασκευή: 11:00 – 18:00

Δωρεάν Συμβουλευτική Γραμμή Σεξουαλικής Υγείας

210 – 7.79.79.79